

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้น 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้น 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93) ในส่วนของรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94) ด้านการคัดกรองนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82) ด้านการส่งเสริมนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3) และด้านการส่งต่อนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97) ส่วนในรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.66 โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้าทุกวัน (ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.53 โรงเรียนจัดให้นักเรียนทุกคนทำแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) (ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.48 โรงเรียนได้กำหนดให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนเพื่อให้รู้จักสภาพที่แท้จริงของนักเรียน (ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.70 ส่วนรายข้อที่ดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง คือ โรงเรียนจัดให้มีการอบรมครูที่ปรึกษาเพื่อให้อาจารย์สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียนสะสมในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.47

2. การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้น 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาระดับช่วงชั้น 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63) ในรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนในรายบุคคล (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79) ด้านการส่งต่อนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.81) และในราย

ด้านอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.47 และด้านการส่งเสริมนักเรียน (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.31) ในรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับน้อย 5 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.26 โรงเรียนมีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักเรียน ในการทำกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวัน(ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.31 โรงเรียน/ครูที่ปรึกษา มีการวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน(ด้านการคัดกรองนักเรียน) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.32 มีการดำเนินงานในการรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนถึงผู้ปกครอง (ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.34 เท่ากับ 0.97 และมีการดำเนินงานให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการเรียนและความประพฤติของนักเรียน (ด้านการส่งเสริม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.36

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ตามตัวแปรวุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติ ประสบการณ์การทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ตามตัวแปร วุฒิทางการศึกษา พบว่า ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 มีทัศนะต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในภาพรวมและในด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาและด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบความแตกต่างของสภาพปัญหาของการดำเนินงานดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheff's Method) พบว่าข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนะต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านรวมและด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ แตกต่างกับข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ตามตัวแปรตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติ พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านรวม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ไม่แตกต่าง

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ตามตัวแปร ประสบการณ์การทำงานในด้านภาพรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบความแตกต่างของปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ในด้านรวมและรายด้านทุกด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheff's Method) พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 0-5 ปี มีทัศนนะต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งด้านรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปีและมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลที่ได้นำเสนอแล้วนั้น สามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. จากสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และในรายด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งหากดำเนินงานมีคุณภาพแล้วก็จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 อยู่

ระดับของการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีกลยุทธ์ในการบริหารที่เป็นระบบ มีขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้และข้อมูลเป็นปัจจุบัน ส่วนในด้านของการคัดกรองนักเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนร่วมกันและยอมรับเกณฑ์ร่วมกัน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครูประจำวิชา ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง และบุคลากร จากหน่วยงานภายนอกไม่ว่าจะเป็นผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ โรงพยาบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการที่ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก นั้น ก็น่าจะมาจากอีกสาเหตุหนึ่งก็คือ ข้าราชการครูได้มีการปฏิบัติโดยส่วนมากกันอยู่แล้ว เพียงแต่จัดทำระบบของข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพราะระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวของนักเรียน เพื่อที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจในตัวของผู้เรียนมากขึ้นและสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทำการคัดกรองนักเรียนและนำผลจากการคัดกรองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการส่งเสริม การป้องกันแก้ไขปัญหากับนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ข้อมูลที่ครูที่ปรึกษานำมาใช้ ควรเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงไม่ใช่ใช้ความรู้สึกหรือความคาดเดา และหากครูที่ปรึกษามีข้อมูลของผู้เรียนมากเท่าไรก็จะทำให้การนำข้อมูลไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุดจึงทำให้ผลการวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและในรายด้านทุกด้าน

2. จากปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนะของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากข้าราชการครูที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อาจยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะเนื่องจากการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าคุณกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีนโยบายหรือมีโครงการสำคัญ ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก็ตาม หากไม่มีการพัฒนาบุคลากรหรือข้าราชการครู ให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจและให้มีทักษะในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ทุก ๆ ด้าน ก็อาจจะทำให้ระบบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดปัญหาดังผลการวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับปานกลาง และหากข้าราชการครูได้รับการพัฒนาและมีความชำนาญในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนก็จะสามารถทำให้การดำเนินงาน

เกิดปัญหาน้อยลง เพราะข้าราชการสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียนและสามารถนำข้อมูลไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐาน 1 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้น 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม แตกต่างกับ ข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีอาจยังมีความรู้และความเข้าใจและขาดความชำนาญในการใช้ทักษะที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้ข้าราชการครูที่ปรึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่างจากที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท

สมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2 ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ที่มีตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใด ก็ต้องปฏิบัติตามนโยบาย ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการเป็นขั้นเป็นตอนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงพบปัญหาลักษณะในด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ดังนั้นปัญหาที่พบจึงไม่แตกต่างกัน และหากครูที่ปรึกษาได้รับการฝึกฝนและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติหน้าที่ การตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันด้วยความสามัคคีและมีความตั้งใจในการทำงานโดย

คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเป็นหลักจะทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานการศึกษาข้อที่ 3 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ ในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 0-5 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภาพรวมแตกต่างกับข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 6-10 ปี และข้าราชการที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยนั้น อาจมีประสบการณ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือมีความเข้าใจในตัวผู้เรียนน้อย การทำความเข้าใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหา ในบางครั้งจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการดำเนินการ แต่ทั้งนี้หากข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย อาจจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบของการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ตามทัศนคติของครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมอบหมายให้ครูที่ปรึกษา ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้รับรู้สภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของนักเรียน และเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองซึ่งจะส่งผลต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ในด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรมีการกำหนดเกณฑ์การคัดกรองที่ชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทที่เป็นอยู่ ครูที่ปรึกษาต้องนำข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็น

รายบุคคล มาวิเคราะห์เพื่อแยกกลุ่มตามเกณฑ์ของสถานศึกษา ที่กำหนดไว้ร่วมกัน และควรทำการชี้แจงและทำความเข้าใจให้ชัดเจนร่วมกันระหว่าง สถานศึกษา ครูและผู้บริหาร

3. ในด้านการส่งเสริมนักเรียน สถานศึกษาต้องจัดแผนการส่งเสริมนักเรียน เพื่อรองรับนักเรียนที่ถูกคัดกรองตามกลุ่มที่ทางสถานศึกษากำหนดอย่างมีคุณภาพเพราะจะทำให้การส่งเสริมพัฒนานักเรียนแต่ละกลุ่มเกิดประสิทธิผล

4. ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูที่ปรึกษาต้องเป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทในการดำเนินการ เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดและเข้าใจผู้เรียนมากที่สุด และเป็นผู้ประสานงานฝ่ายต่าง ๆ เช่น ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาได้มีการพัฒนาในด้านการป้องกันและการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

5 ในด้านการส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาต้องชี้แจงและกำหนดวิธีการดำเนินงานการส่งต่อทั้งการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก อีกทั้ง สถานศึกษาต้องประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาด้วย เพราะปัญหาในบางกรณีไม่สามารถดำเนินการแก้ไขภายในสถานศึกษาได้ จำเป็นต้องอาศัยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ดังนั้นการวางแผนการดำเนินงาน ตั้งแต่เริ่มต้นควรประสานผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามาร่วมวางแผนด้วยจะเป็นการดียิ่งขึ้น เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ผู้นำท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา อื่น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่อง บทบาทในการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในชุมชน ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ควรมีการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือการเฝ้าสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจทำให้พบเห็นพฤติกรรมใหม่ๆ ที่แตกต่างเพิ่มขึ้น